

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 338/09-29

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. decembra 2009 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Jána Lubyho a Ladislava Orosza o sťažnosti P. K., B., zastúpenej advokátom JUDr. P. S., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 190/2000 v období po 25. októbri 2004, za účasti Okresného súdu Bratislava I, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo P. K. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 190/2000 v období po 25. októbri 2004 p o r u š e n é b o l o .

2. Okresnému súdu Bratislava I p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 190/2000 konal bez zbytočných prietahov.

3. P. K. priznáva primerané finančné zadost'učinenie v sume 1 500 € [slovom tisícpäťsto eur (45 189 Sk)], ktoré je Okresný súd Bratislava I p o v i n n ý zaplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Bratislava I je p o v i n n ý uhradiť P. K. trovy konania v sume 245,70 € [slovom dvestoštyridsaťpäť eur a sedemdesiat centov (7 401,96 Sk)] na účet jej právneho zástupcu JUDr. P. S., B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. augusta 2009 doručená sťažnosť E. S., B., H. D., L., a P. K., B. (ďalej len „sťažovateľka“, spolu ďalej len „sťažovateľky“), zastúpených JUDr. P. S., B., označená ako „*Opakovaná ústavná sťažnosť podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky*“. Sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 190/2000 od 25. októbra 2004.

Sťažovateľky v sťažnosti uviedli, že ich základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je porušované okresným súdom v označenom konaní, a ďalej uviedli, že:

„Dňa 21. 12. 2000 bol na Okresný súd Bratislava I doručený návrh, v ktorom sa sťažovateľky (E. S. a H. D., pozn.) domáhali odovzdania bytu na V. ul. č. 1 v užívania schopnom stave a náhrady škody za protiprávne znemožnenie jeho užívania a zničenie a rozkradnutie súkromného majetku. Podaním žaloby sa začalo na Okresnom súde Bratislava I konanie, vedené pod spisovou značkou 10 C 190/2000.

S ohľadom na neuspokojivý postup Okresného súdu Bratislava I, podali v júli 2005 všetky tri sťažovateľky ústavnú sťažnosť, ktorou namietali porušenie ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.

Sťažovateľka P. K. v tiesni podpísala svojej právnej zástupkyňi čistý list papiera, ktorá ho bez jej vedomia, zneužila na späťvzatie žaloby v celom rozsahu. Po zistení tejto skutočnosti bolo jediným východiskom opätovné podanie identického návrhu, avšak v novom časovom horizonte a to 27. 4. 2004, ktorý bol uznesením okresného súdu z 25. októbra 2004 pripojený k pôvodnej sťažnosti.

Ústavný súd SR svojím nálezom IV. ÚS 213/05-30 z 13. decembra 2005 rozhodol, že základné právo dvoch sťažovateľiek porušené bolo, tretej – P. K., porušené nebolo a prikázal Okresnému súdu Bratislava 1, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 190/00 konal bez zbytočných prietahov.

Napriek rozhodnutiu Ústavného súdu SR, prvostupňový súd doposiaľ o veci nerozhodol. Pojednávanie dňa 19. 4. 2006 bolo odročené na neurčito a pojednávanie zvolané na 20. mája 2009 bolo prakticky zmarené neprítomnosťou sudkyne. Náhradná sudkyňa pojednávanie opäť odročila na neurčito.

S ohľadom na to, že Okresný súd Bratislava 1 nerešpektoval ani rozhodnutie Ústavného súdu SR, podávanie ďalších výziev na zabezpečenie plynulosti konania, resp. sťažností na pretrvávajúce prietahy v konaní na prvostupňový súd, pokladajú sťažovateľky za neefektívne.

Napokon porušenie práva dvoch sťažovateľiek potvrdila aj vláda SR a nadväzne aj Európsky súd pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorého rozhodnutie z 2. decembra 2008 prikladajú.

Sťažovateľky vzhľadom na uvedené skutočnosti žiadali ústavný súd, aby takto rozhodol:

„1. Sťažovateľky, H. D., E. S. a P. K. veria, že Ústavný súd SR uzná pretrvávajúce porušovanie ich práva, a uloží Okresnému súdu Bratislava 1 konať bez prietahov.

2. Sťažovateľky H. D. a E. S. očakávajú, že Ústavný súd SR objektívne a primerane rozhodne o satisfakcii za obdobie od jeho ostatného nálezu t. j. od 13. decembra 2005 doteraz.

3. Sťažovateľka, P. K. pociťuje porušenie práva rozhodnúť o veci bez zbytočných prietahov, ako svoju nemajetkovú ujmu a žiada Ústavný súd SR, aby jej priznal finančné

zadosťučinenie vo výške 3 500 EUR za porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov.“

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľiek na neverejnom zasadnutí senátu podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), a keďže nezistil dôvody na odmietnutie sťažnosti sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, uznesením č. k. IV. ÚS 338/09-12 z 1. októbra 2009 ju prijal na ďalšie konanie vo veci sťažovateľky. Sťažnosť ďalších dvoch sťažovateľiek ústavný súd odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval 19. októbra 2009 predsedníčku okresného súdu, aby sa vyjadrila k sťažnosti a k otázke verejného pojednávania o nej. Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení k sťažnosti z 29. októbra 2009 (Spr. 3801/09, doručenom ústavnému súdu 6. novembra 2009) okrem iného uviedla:

«K priebehu konania (t. j. uvedenie procesných úkonov vo veci od podania návrhu na začatie konania dosiaľ, ktoré boli zistené nahliadnutím do spisu tunajšieho súdu sp. zn. 10 C 190/2000):

Dňa 21. 12. 2000 bol tunajšiemu súdu doručený návrh na začatie konania v právnej veci navrhovateľa: P. K. a spol. proti odporcovi: P., a. s. a spol. Dňa 21. 02. 2001 pokyn na zapožičanie spisového materiálu. Dňa 25. 05. 2001 súd predvolal účastníkov na informatívny výsluch. ...

Dňa 27. 04. 2004 doručené podanie navrhovateľa – P. K. ...

Dňa 25. 10. 2004 súd uznesením, č. k. 10 C 190/2000-179 spojil konanie vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 10 C 190/2000 a konanie vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 8 C 632/2004 na spoločné konanie. Podanie navrhovateľov zo dňa 26. 04. 2004. Dňa 30. 09. 2004 výzva adresovaná navrhovateľovi – P. K. Dňa 11. 10. 2004 doručené potvrdenie navrhovateľa – P. K. o osobných a majetkových a zárobkových pomeroch. Dňa 13. 10. 2004 bol predmetný spis predložený vyššiemu súdnemu úradníkovi.

Dňa 13. 01. 2005 doručené podanie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

Dňa 25. 01. 2005 doručené vyjadrenie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

Dňa 01. 02. 2005 doručené podanie A., a.s.

Dňa 07. 02. 2005 pokyn na doručenie vyjadrenia odporcu navrhovateľom.

Dňa 18. 02. 2005 doručené vyjadrenie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

Dňa 04. 03. 2005 doručené podanie navrhovateľa.

Dňa 10. 03. 2005 doručené oznámenie navrhovateľa – H. D.

Dňa 14. 03. 2005 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom bolo vyhlásené uznesenie, že termín pojednávania sa odročuje na neurčito.

Dňa 23. 03. 2005 doručené podanie navrhovateľov.

Dňa 20. 05. 2005 súd uznesením, č. k. 10 C 190/2000-291 priznal navrhovateľovi v I. rade oslobodenie od súdnych poplatkov.

Dňa 20. 05. 2005 žiadosť o zapožičanie spisového materiálu adresovaná Krajskému súdu v Bratislave, Krajskému úradu justičnej polície B., okresnému riaditeľstvu Policajného zboru Slovenskej republiky.

Dňa 28. 06. 2005 doručené oznámenie z Krajského súdu v Bratislave.

Dňa 04. 07. 2005 doručené vyjadrenie Okresného riaditeľstva Policajného zboru v B.

Dňa 17. 08. 2005 list adresovaný Mgr. T. D.

Dňa 11. 11. 2005 doručené vyjadrenie navrhovateľa.

Dňa 03. 01. 2006 bol nariadený termín pojednávania na deň 10. apríl 2006.

Dňa 23. 03. 2006 upovedomenie účastníkov konania, že nariadený termín pojednávania sa prekladá na deň 19. apríl 2006 z dôvodu školenia zákonného sudcu.

Dňa 22. 03. 2006 doručené oznámenie Úradu justičnej a kriminálnej polície Krajského riaditeľstva Policajného zboru v B.

Dňa 19. 04. 2006 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom bolo vyhlásené uznesenie, že termín pojednávania sa odročuje na neurčito.

Dňa 22. 03. 2006 doručené podanie navrhovateľa.

Dňa 16. 05. 2006 doručené podanie H. M.

Dňa 16. 05. 2006 doručené podanie navrhovateľa.

Dňa 14. 09. 2006 súd uznesením, č. k. 10 C 190/2000 pripúšťa úpravu petitu návrhu zo dňa 30. 11. 2000.

Dňa 14. 09. 2006 pokyn zákonného sudcu.

Dňa 03. 10. 2006 žiadosť o zapožičanie spisového materiálu.

Dňa 11. 10. 2006 doručené vyjadrenie z Krajského súdu v Bratislave.

Dňa 22. 11. 2006 pokyn na opätovné doručovanie.

Dňa 01. 12. 2006 výzva adresovaná Registru obyvateľov Slovenskej republiky.

Dňa 18. 12. 2006 doručené podanie Mestskej časti B.

Dňa 23. 04. 2007 žiadosť o zapožičanie spisového materiálu.

Dňa 26. 04. 2007 doručené vyjadrenie z Krajského súdu v Bratislave.

Dňa 21. 11. 2007 úradný záznam.

Dňa 06. 12. 2007 doručený návrh navrhovateľov na doplnenie a pristúpenie ďalšieho účastníka do konania.

Dňa 11. 02. 2008 súd uznesením č. k. 10 C 190/00-368/ vyzval navrhovateľov, aby odstránili vady podania.

Dňa 05. 03. 2008 doručený návrh navrhovateľov na pristúpenie ďalšieho účastníka do konania.

Dňa 05. 03. 2008 doručené podanie navrhovateľov.

Dňa 04. 04. 2008 uznesením, č. k. 10 C 190/2000-380 pripúšťa ďalšieho účastníka do konania.

Dňa 01. 07. 2008 pokyn na opätovné doručenie.

Dňa 16. 07. 2008 doručené oznámenie odporcu.

Dňa 01. 08. 2008 doručené odvolanie odporcu proti uzneseniu zo dňa 04. 04. 2008.

Dňa 07. 11. 2008 bol predmetný spis predložený Krajskému súdu v Bratislave na rozhodnutie o odvolaní.

Dňa 28. 11. 2008 Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 8 Co 271/2008-391 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil.

Dňa 18. 12. 2008 bol predmetný spis vrátený tunajšiemu súdu.

Dňa 07. 01. 2009 pokyn na doručenie rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave účastníkom konania.

Dňa 27. 02. 2009 bol nariadený termín pojednávania na deň 20. máj 2009.

Dňa 19. 05. 2009 doručené ospravedlnenie odporcu J. M. – neúčast' na pojednávaní.

Dňa 19. 05. 2009 úradný záznam.

Dňa 19. 05. 2009 faxom doručené oznámenie JUDr. O. M., advokát, doplnené originálom dňa 23. 05. 2009.

Dňa 20. 05. 2009 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom bolo vyhlásené uznesenie, že pojednávanie sa odročuje na neurčito. Dňa 31. 07. 2009 bol nariadený termín pojednávania na deň 21. október 2009 o 09.00 hod.

Dňa 21. 10. 2009 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom bolo vyhlásené uznesenie, že termín pojednávania sa odročuje na deň 24. február 2010 o 09.00 hod.

Dňa 20. 10. 2009 doručené vyjadrenie odporcu – J. M.

S poukazom na jednotlivé úkony vykonané v predmetnom konaní musím konštatovať, že v období... od 07. 11. 2008 do 18. 12. 2008 sa predmetný spis nachádzal na Krajskom súde v Bratislave z dôvodu odvolania. Nepatrí do kompetencie predsedu Okresného súdu Bratislava I hodnotiť, či v období... bolo predmetné konanie poznačené priet'ahmi.

Predmetné konanie je poznačené priet'ahmi, čo možno považovať v danej veci za objektívny priet'ah, predovšetkým vysokým nápadom vecí v oddelení vyššieho súdneho úradníka, zákonného sudcu ako aj nedostatočným personálnym obsadením sudcov na civilnom úseku tunajšieho súdu. Vzhľadom na opakovanú neúčast' účastníkov konania na nariadených termínoch pojednávaní, vysoký nápad v oddelení „10 C“ a pretrvávajúci veľký počet nevybavených vecí v oddelení 10 C sa jednotlivé časové úseky medzi úkonmi sudkyne a vyšších súdnych úradníkov predĺžili.

Zároveň si Vám dovoľujem oznámiť, že som pristúpila k sledovaniu veci a požiadala som zákonného sudcu o konanie vo veci tak, aby k ďalším priet'ahom v konaní nedochádzalo. Nakoľko zaťaženosť súdneho oddelenia resp. jednotlivých obchodných sudcov nemôže byť dôvodom na porušenie práva účastníka konania garantovaného v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, mám za to, že predmetné konanie je poznačené zbytočnými priet'ahmi avšak objektívneho charakteru. Ide o spor, ktorým sa účastník domáha určenia vlastníctva.

V prípade, ak Ústavný súd Slovenskej republiky dospeje, že bolo porušené právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, aby bolo vzaté do úvahy, že zákonná sudkyňa subjektívnym konaním nezavinila vznik priet'ahov v konaní a tento bol čiastočne spôsobený aj navrhovateľom. S poukazom na uvedené objektívne dôvody, za

ktorých došlo k prietahu v konaní, prosím Ústavný súd Slovenskej republiky, aby uvedené skutočnosti pri rozhodovaní o priznaní finančného zadosťučinenia vzal do úvahy a nepriznal mu finančné zadosťučinenie v plnej výške.»

Predsedníčka okresného súdu súčasne ústavnému súdu oznámila, že netrvá na ústnom pojednávaní o prijatej sťažnosti.

Právny zástupca sťažovateľky v odpovedi na výzvu oznámil ústavnému súdu listom z 1. decembra 2009 (doručeným ústavnému súdu 7. decembra 2009), že netrvá na ústnom prerokovaní sťažnosti.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka sa sťažnosťou domáhala vyslovenia porušenia svojho základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu, resp. účastník konania, proti ktorému návrh na konanie smeruje. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota účastníka konania neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom

predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu i sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá. Sudca je podľa § 117 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 247/03, IV. ÚS 272/04) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria ústavný súd považuje aj povahu prerokúvanej veci.

1. Predmetom konania pred okresným súdom je rozhodovanie o nároku na náhradu škody, pričom sťažovateľka je v tomto konaní žalobkyňou v prvom rade. Po právnej stránke ide o vec, ktorá tvorí štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, čo sa týka faktickej zložitosti, ústavný súd pripúšťa čiastočnú faktickú zložitosť konania.

2. Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Sťažovateľka využila svoje právo na podávanie procesných návrhov (návrh na pripustenie ďalšieho účastníka na strane odporcu do konania, zmena petitu), o ktorých musel okresný súd rozhodovať, ale táto skutočnosť nevytvára pre okresný

súd prekážku, ktorá by bránila v jeho plynulom postupe. Sťažovateľka sa osobne zúčastnila na všetkých pojednávaniach (14. marca 2005, 19. apríla 2006, 20. mája 2009 a 21. októbra 2009). Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka svojím konaním neprispela k predĺženiu napadnutého konania.

3. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie jej veci bez zbytočných podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, bol postup samotného okresného súdu. Pri posudzovaní postupu okresného súdu ústavný súd vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry (II. ÚS 3/00, II. ÚS 156/03), podľa ktorej zbytočné prieťahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou príslušného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie k odstráneniu právnej neistoty účastníka konania.

Ústavný súd dospel k záveru, že okresný súd v období od 25. októbra 2004 do decembra 2009 nariadil vo veci celkove štyri pojednávania. V namietanom období uskutočnil 14. marca 2005 meritórne pojednávanie vo veci. Ďalšie pojednávanie uskutočnil 19. apríla 2006, keď oboznámil účastníkov konania o vykonanom dokazovaní. Okrem toho sa v roku 2006 zaoberal návrhom navrhovateľov na úpravu petitu, ktorú pripustil uznesením zo 14. septembra 2006. V priebehu roku 2007 neurobil nijaký úkon, ktorý by smeroval k rozhodnutiu vo veci samej. Počas roku 2008 sa okresný súd zaoberal odstraňovaním nedostatkov doplneného pôvodného podania navrhovateľov z roku 2000, pričom riešil aj otázku pristúpenia ďalšieho účastníka do konania na návrh navrhovateľov. V priebehu roku 2009 okresný súd neuskutočnil meritórne pojednávanie (pojednávanie nariadené na 21. október 2009 bolo odročené aj z dôvodov neúčasti zo strany odporcov v 1., 4 a 5. rade). V ďalšom konaní sa okrem iného bude zaoberať vznesenou námietkou premlčania v konaní predloženej písomne 21. októbra 2009 proti návrhu na náhradu škody sťažovateľky zo strany odporcu v 5. rade. Ďalšie pojednávanie okresný súd nariadil na 24. február 2010.

Ústavný súd z vykonaných úkonov súdu a zo súdneho spisu zistil, že postup okresného súdu v posudzovanom konaní je poznačený viacerými obdobiami neefektívnej a nesústreďenej činnosti, ako aj krátkodobými obdobiami nečinnosti. Ústavný súd dospel

k záveru, že s prihliadnutím na doterajšiu dĺžku konania v trvaní deviatich rokov a v rámci neho posudzované namietané obdobie piatich rokov od podania nového návrhu sťažovateľky 25. októbra 2004, nie je zapríčinené faktickou alebo právnou zložitou vecí, ale skutočnosťami, ktoré sa týkajú samotného postupu okresného súdu. Zbytočné prietahy v konaní okresného súdu pripustila vo svojom stanovisku aj predsedníčka okresného súdu.

Ústavný súd preto rozhodol, že okresný súd svojím postupom v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 190/2000 porušil základné právo sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy na prerokovanie jej veci bez zbytočných prietahov.

III.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší takéto rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo porušil, aby vo veci konal.

Ústavný súd v nadväznosti na rozhodovanie o tom, že došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy okresným súdom, prikázal tomuto súdu, aby vo veci vedenej pod sp. zn. 10 C 190/2000 ďalej konal bez zbytočných prietahov aj vzhľadom na aktuálny stav konania v tejto veci.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva boli podľa odseku 1 porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil,

je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľka žiadala o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 3 500 € z dôvodov uvedených vo svojej sťažnosti, keďže: „Sťažovateľka... (v máji t. r. dovърšila 89 rokov) verí, že sa dožije čo i len čiastočnej spravodlivosti a nepochybuje, že Ústavný súd SR, s ohľadom na jej fyzický vek, ako aj zdravotný stav zväži mieru jej pretrvávajúceho nedôstojného postavenia, psychického stresu, ponižovania, právnej neistoty a z toho vyplývajúceho vyčerpania a to nielen od skutku samotného, ale hlavne na konaniach vo veci 10 C 190/2000 a prednostne rozhodne o jej spravodlivom zadosťučinení.“

Pretože ústavný súd nepovažoval za primerané konkrétnym okolnostiam prípadu vysloviť len porušenie základných práv sťažovateľky, rozhodol aj o priznaní finančného zadosťučinenia. Pri rozhodovaní sa riadil zásadami spravodlivosti a zohľadnil dĺžku posudzovaného konania a zistené zbytočné prieskumy. Dospel k záveru, že v danom prípade bude primerané všetkým okolnostiam prípadu priznať sťažovateľke finančné zadosťučinenie v sume 1 500 €, ktorú je okresný súd povinný zaplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Ústavný súd napokon rozhodol podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj o úhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v súvislosti s právnym zastupovaním advokátom JUDr. P. S., B., ktoré však právny zástupca sťažovateľky nevyčíslil. Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2008, ktorá bola 695,41 € (20 950 Sk), keďže išlo o úkony právnej služby vykonané v roku 2009. Náhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia a spísanie sťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 2 a § 14 ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to každý úkon po 115,90 €, t. j. spolu v sume 231,80 €, čo spolu s režijným paušálom dvakrát po 6,95 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje sumu 245,70 €.

Okresný súd je povinný zaplatiť priznané trovy právneho zastúpenia na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP) podľa bodu 4 výroku tohto nálezu.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, nadobudne toto rozhodnutie právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. decembra 2009